

Jonathan Dee s-a născut la New York, în 1962, și a studiat la Universitatea Yale. A scris mai multe romane: *The Lover of History* (1990), *The Liberty Campaign* (1993), *St. Famous* (1996), *Palladio* (2002), *Privilegiații* (*The Privileges*, 2010), volum câștigător al Prix Fitzgerald și finalist la Premiul Pulitzer, *A Thousand Pardons* (2013) și *Provincialii* (*The Locals*, 2017). Face parte din echipa de autori a New York Times Magazine și publică, de asemenea, în Harper's. Predă cursuri de scriere creativă la Universitatea Columbia și la The New School.

JONATHAN DEE

PROVINCIALII

Traducere din limba engleză și note
IRINA NEGREA

Spuneau că toate programările au fost anulate pe termen nedefinit, că venise sfârșitul, dar ce-i făcea să presupună așa ceva? Metroul funcționa din nou, bunăoară, pe anumite tronsoane. Asta însemna că oamenii se deplasau în diferite locuri, ca să se întâlnească cu alți oameni. Însemna că încă aveau loc întâlniri. Așa că poate și întâlnirea mea era totuși valabilă. Am luat cartea de vizită a avocatului și am încercat să-l sun la birou, însă serviciile de telefonie mobilă erau moarte, chiar și după aproape o zi. Nu știam ce să fac. Nu puteam nici măcar să mă sfătuiesc cu Yuri, tot din cauza telefoanelor. Dar dacă întâlnirea aceasta urma totuși să aibă loc, iar eu nu eram acolo? Dacă veneau toți ceilalți, în afară de mine? Avocatul subliniasă insistent cât de important era să nu lipsesc. Practic, nimeni nu îmi spusese că întâlnirea se anulasă, din punct de vedere legal sau cum s-o fi numind. Așa că m-am încălțat. Mai erau câteva ore până să înceapă, însă eu nu aveam nimic de făcut, iar la TV precis că erau numai rahaturi în ziua aceea.

Broadway-ul zăcea încremenit, ca într-un stop-cadru. Nici tipenie pe stradă. A fost cool la început, să ai efectiv tot bulevardul numai pentru tine, ca într-un film despre sfârșitul lumii. Dar pe urmă am văzut un autobuz gol, cu ușile deschise, abandonat pur și simplu în mijlocul unei intersecții, și mi-a cam intrat frica în oase, așa că am tăiat-o direct în parc. Măcar acolo am văzut oameni, câțiva indivizi veniți cu câinii, stând pur și simplu ca niște smintiți drogați, în timp ce câinii se fugăreau pe iarbă. Pe urmă, mai încolo, am auzit glasuri, glasuri sonore. E un teren de joacă în acea parte din Riverside, la poalele unei coline abrupte, un loc complet îngrădit. Și acolo era toată lumea, ai fi zis că întregul West Side se adunase pe acest mic teren de joacă împrejmuț. Era ticsit de lume, oamenii stăteau lipiți de garduri, semăna cu un centru de detenție pentru puștani. Părinții erau și ei acolo înăuntru, pe margini, discutând unii cu alții, în timp ce copiii alergau și urlau, ca de obicei. În fine, nu chiar ca de obicei: era ora unsprezece dimineața, într-o zi de miercuri, dar nimeni nu avea școală. De-asta probabil că se și distrau așa de bine. Teoretic, nu am ce să caut pe un teren de joacă, bănuiesc, însă era atât de aglomerat acolo, încât mi-am imaginat că nu va observa nimeni, așa că m-am strecurat și eu înăuntru.

Aveam și eu liber în acea zi. Nu prea mai înțelegem care rostul, dar nu mă plângeam. Ca să pot ajunge la întâlnirea cu avocatul, avusesem de ales între a-mi lua o zi de concediu fără plată sau a anunța că mă îmbolnăvisem; ziua de concediu medical plătit era, evident, soluția cea mai inteligentă, însă de felul meu

nu mă prea pricep să mint. Chiar și la telefon, cum spune Yuri, se simte imediat dacă umblu cu fofârlica. M-am postat lângă niște părinți care stăteau de vorbă, cu brațele încrucișate la piept și fețele pământii, așa zice eu, cum aveau toți și la TV.

– O persoană din clădirea mea, zise un tătic, avea o relație cu cineva care lucra ca broker la Marsh & McClennan.

Era atâta gălăgie acolo, ca la balamuc. Copiii se zbânțuiau ca bezmeticii. Cred că se dădeau în spectacol, încântați că toți adulții stăteau înșirați acolo și se uitau la ei.

– Eu eram în bucătărie, spuse o mămică.

Tipa era super trăsnet, efectiv, pieptănată cu o coadă de cal trasă prin gaura șepcii de baseball la ceafă și purtând un fel de colanți pentru alergare, tonifiată și sexy cu totul. Părul negru.

– Josh era acasă, bolnav, n-a mers la școală. Se uita la TV, la Sesame Street, iar eu eram în bucătărie, când au întrerupt Sesame Street cu niște știri în direct. Doamne sfinte! Și-atunci a început să urle.

– Dumnezeuule, zisei eu, doar ca s-o fac să se uite la mine.

– Nu-i așa!? adăugă, fluturându-și coada de cal prin fața ochilor mei, în lumina soarelui. N-au nici un pic de sensibilitate, asta e. Apropo, eu sunt Julie. Am senzația că te-am mai văzut aici înainte. Ești tăticul Teresei?

Am întredeschis buzele și am rămas cumva cu gura căscată, iar ea a început să se încrunte un pic, așa că m-am răsucit pe călcăie și m-am fofilat prin mulțime, până am ieșit pe poartă afară. Am luat-o înapoi pe alee

spre West End, până pe Broadway și în continuare spre centrul orașului. Se făcuse probabil ora prânzului și mi-era foame, dar peste tot era închis. De ce?

Deși ziua liberă îmi era de ajutor, de fapt aveam îndoieli dacă procedasem bine. Știam că ne primeam toți leafa și că aveam să fim plătiți în continuare până la redeschiderea laboratorului. Era exclus să se folosească de o tragedie națională sau de o stare de urgență de o natură sau alta, ca să ne rețină din bani, adică de-acord, or fi ei de la Universitatea Columbia, altfel spus niște nemernici, dar asta nu înseamnă că sunt și nebuni. Le pasă de aparențe. Prin urmare, perfect, nu contează, o vacanță plătită. „Motive de securitate“, după cum au zis ei, ceea ce m-a făcut să râd. Cum poți să crezi că i-ar trece cuiva prin minte să traverseze lumea întreagă ca să arunce în aer un laborator de cercetări oarecare?! Ca să distrugă, ce, imperiul malefic al cosmeticelelor? Sunt pe capul nostru cei de la PETA, desigur, dar aici e vorba de cu totul altă anvergură. Adepții PETA poartă doar pancarte și scandează micile lor refrene vesele, care sunt de fapt niște prostioare foarte nostime. Dacă ar fi fost să ne închidă laboratorul, tâmpiții ăia ar fi izbutit deja cu ani în urmă. Făcând mare caz de pozele lor cu iepuri fără ochi sau alte chestii.

Dar acum întregul oraș își pierduse mințile, nu încăpea îndoială. Toți credeau că anumite persoane, pe care nu le cunoscuseră niciodată, veneau deodată să le facă lor felul, că plănuiseră asta de ani de zile. Pare cam arogant, dacă te gândești bine. Cine dă doi bani pe tine, în fond? Nu prea multă lume.

Ceea ce mă oftica pe mine când mă gândeam că lipsisem de la serviciu era faptul că la serviciu era locul unde mă vedeam cu Yuri. Începuse să lucreze ca laborant cam la un an după mine, însă nu de-acolo făcea el bani. Întotdeauna îmi dădea numere valide ale unor cărți de credit. Nu știu de unde făcea rost de ele. Toți rușii ăștia se cunosc între ei, ce naiba. Uneori, îmi cerea un tarif, dacă avea cumva muștrări de conștiință, dar alteori îmi arunca și mie câte un număr de card, fiindcă zicea că eram nostim. Îmi trebuia măcar unul, căci ultimul pe care mi-l dăduse era respins acum, când încercam să-l folosesc. Mă gândeam acum, cu toată atmosfera asta patriotică sau cum o fi fost, ar fi momentul prielnic să-l prind într-o dispoziție non-mercenară, ca să-mi arunce și mie vreun număr pe gratis, însă atâta vreme cât laboratorul rămânea închis, nu aveam cum să mă văd cu el, iar tipul oricum își schimba numărul de mobil cam o dată la două săptămâni.

Adresa avocatului era departe, pe West Forty-eighth Street. Îl chema Greg Towles. Al doilea nume îl pronunțam cumva ca *towels*, deși nu știam dacă era corect așa, însă de fiecare dată când mă suna acum, spunea doar: „Greg la telefon“. În urmă cu câteva luni, mă invitase la masă la un restaurant de lângă laborator; mi-a explicat ce însemna o acțiune colectivă în instanță și m-a întrebat dacă voiam să fiu inclus și eu. L-am întrebat dacă asta implica să-mi recuperez toți banii sau dacă ar urma să îi împart cu alți indivizi. Mi-a zis că puteam să-mi recuperez toți banii și, probabil, și ceva în plus. L-am întrebat care era onorariul lui, iar

el mi-a spus „zero“ – adică onorariul meu provine din banii pe care îi câștigi tu, zicea el, așa că, m-am gândit, ce-am în fond de pierdut, altceva decât o zi de lucru ca să mă duc în centru pentru o depozitie sau cum se numește, dar acum, mulțumită acestui Moment Tragic, nici măcar nu îmi mai tăiau din salariu pentru ziua liberă.

Dintr-odată, aud din buzunarul de la pantaloni semnalul sonor al căsuței vocale a telefonului meu – intrasem pesemne într-o zonă în care serviciul de telefonie mobilă fusese reactivat –, așa că m-am oprit în mijlocul drumului pe Broadway, ca să verific dacă nu era, poate, Yuri, sau domnul Towels, dar nu, mesajul era de la maică-mea, ca de obicei isterică. Trăsese o sperietură și ea ca toți ceilalți. Numai că ea ar fi trebuit să aibă mai multă minte – doar a trăit toată viața în Bayside, ce Dumnezeuului, te-ai fi așteptat să nu uite cât de mare era Manhattanul. Îi trimisese un e-mail ca să o anunț că eram bine, însă maică-mea nu-și verifică niciodată e-mailurile, fir-ar să fie, e prea complicat pentru ea, de parcă i-ai fi cerut să-și „tuneze“ mașina. Nu era în stare să judece cu capul ei că eu locuiesc hăt, departe, pe 131st Street, la kilometri întregi distanță de toate cele, și că prin urmare era limpede că nimic nu se prăbușise peste mine și că nu murisem. Era adevărat că, atunci când vântul sufla dintr-o anumită direcție, așa cum se întâmplase aseară, până și pe 131st Street tot se simțea mirosul de ars, și atât de puternic, încât trebuise să mă dau jos din pat și să închid fereastra. Aproape că merita să-i povestesc maică-mii chestia asta, poate făcea un atac cerebral și rămânea

paralizată, ceea ce ar fi însemnat să nu mă mai poată suna de pe blestemăția aia de telefon al ei.

În timp ce ștergeam mesajul, privind în jos, am nimerit drept într-o matahală de om, pe trotuarul din fața restaurantului La Caridad. Absolut din vina mea, m-am pocnit efectiv de el. Și acelea erau pentru mine cele mai stranii momente, de fapt, niște momente înfricoșătoare, din cauză că nimeni nu se mai comporta normal, fir-ar să fie, toți săreau să te întrebe dacă te simți bine. Tot timpul. Din te miri ce. Ești bine? Prin urmare, dacă în mod normal tipul ăsta – care purta un maiou fără mâneci, care avea un tatuaj pe gât, care arăta la mutră ca unul care abia așteaptă să se ia la harță cu vreun bădăran de pe stradă – ar fi putut să-mi trântescă măcar vreo remarcă agresivă, ca să mă pună la încercare, în schimb acum își așază mâna pe umărul meu, cu multă blândețe, și spune, de parcă el ar fi fost cel care stătuse cu ochii în telefon în timp ce traversa strada: „Scuze, omule, ești OK?“ Nu mi-a plăcut deloc, pe cuvânt. Nu-mi plăcea deloc cum se comporta lumea. Eram în New York, unde oamenii căutau mereu un pretext ca să se ia de tine. Toți abia așteptau să facă asta. Acum, parcă am fi fost toți adeptii unui cult. Mi se părea sinistru. Dar n-am îndrăznit să fac nimic, decât să-i zâmbesc și eu tipului, fiindcă era un pachet de mușchi și, vorba zicalei, ai grijă ce dorești să ți se împlinească.

Era frumos afară, una dintre cele mai plăcute zece zile ale anului, cum spun cei de la meteo. Dar era un oraș fantomatic. În vitrinele magazinelor închise și, mai ales la etajele superioare, unde sunt apartamente

de locuit, începeai să vezi cum oamenii puneau steaguri, sau, dacă nu, lipeau pur și simplu poze cu steaguri pe partea interioară a ferestrelor lor, unele fiind decupate din ziar, altele, alb-negru.

Holul de la intrarea în clădirea de pe West Forty-eighth Street era gigantic. Un tavan înalt cât patru etaje. Complet gol, în afară de câțiva agenți de pază, dintre care doi s-au năpustit spre mine. Au alergat efectiv, cel puțin cel tânăr. Celălalt, grăsanul, a încercat doar. Ca să fiu corect, nu prea aveam nutră de om care să fi intrat în clădirea aceea cu gânduri cinstite. Mai ales după ce bătusem atâta drum pe jos până acolo. Înțelegeam reacția lor, asta vreau să zic. Tipii s-au postat drept în fața mea.

– Cum vă numiți, domnule? mă întrebă primul.

Era tipul mai tânăr, mai iute și mai tupeist.

Cum mă numesc? Ce naiba de întrebare inutilă mai era și asta? Ce-și închipuia, că poate m-ar recunoaște?

– La cine ați venit aici? adăugă tipul mai în vârstă.

Amândoi purtau haine maro identice, ca niște sacouri de costum. Arătau cam gay. Le-am spus că am venit să mă văd cu Greg Towles. E avocat, le-am zis eu.

– De la ce firmă?

De unde dracu' să știu? Am crezut că era o clădire mare, unde tipul ăsta, Towles, avea și el un birou. Era scris probabil pe cartea de vizită a tipului, dar dacă băgam mâna în buzunar în momentul acela, unul dintre zdrahonii ăia nevricosi m-ar fi împușcat pe loc. Tipul mai în vârstă era nădușit pe față. Toți eram arțăgoși. Ceilalți agenți de pază se uitau la noi. Poate că tipul mai bătrân era tatăl celui tânăr și poate că el

îi făcuse rost de o slujbă acolo, m-am gândit eu pentru câteva clipe, dar nu, exclus, dacă n-ar fi purtat sacourile acelea „Team Gay“, nici n-ai fi zis că erau măcar din aceeași țară.

– Rice & Powers? întrebă babacul.

Mi-a sunat cunoscut. Am încuviințat din cap.

– E închis, nu lucrează azi, spuse el. De fapt, toți țin închis azi. Nici o firmă nu lucrează în toată clădirea.

Și-atunci de ce v-ați mai obosit să mă întrebați pe cine căutam, mi-a venit mie să zic, însă am preferat să întreb doar dacă nu puteam să urc la etaj ca să mă conving singur.

– Nu. Aveți cumva vreun pachet pentru ei sau ceva?

I-am arătat că eram cu mâinile goale. Începeam deja să mă cam enervez.

– Încercați din nou mâine, concluzionă el, gesticulând spre ușă, cu mâna lui dolofană.

Prin urmare, fir-ar să fie, mă aștepta același lung drum pe jos până acasă.

Am luat-o prin Central Park de data asta, doar ca să mai schimb peisajul. Am intrat prin capătul sudic și am ieșit pe la nord. Pustiu, fir-ar să fie. Pe o asemenea zi. Toți erau speriați, dar în realitate era doar o modalitate de a încerca să raporteze toată povestea nemijlocit la ei înșiși, ceea ce nu era valabil. Ori ai fost efectiv acolo când s-a întâmplat, ori a fost ceva ce ai văzut la TV, punct. Dar, ori de câte ori se întâmplă un eveniment major, nu știu cum se face că toți țin să insiste asupra micilor lor suferințe. Oamenii nu aveau idee ce urma să se întâmple în continuare,

asta e adevărat, presupun – când se întâmplă o chestie atât de catastrofală ca asta, ceva ce nici nu ți-ai fi putut închipui măcar, ți se deșteaptă toată imaginația și fantezia –, însă oricum, lumea exagera efectiv, îmi pare rău s-o spun. Depășiți odată micimea orizontului vostru. Voi n-ați fost acolo, nu vi s-a întâmplat vouă. În plus, se știe că orice chestie care s-a ridicat atât de sus urmează să se prăbușească mai devreme sau mai târziu, într-un fel sau altul.

Dar se mai petrecea ceva straniu, un fel de *kumbaya*¹ universală, o înfrățire între oameni, care mă panica mai mult decât orice altceva. Când am ieșit din parc în celălalt capăt, exact la poalele dealului din spatele catedralei, era un șir de persoane afară, la un restaurant cu luminile aprinse, iar când am ajuns acolo și am auzit ce vorbeau oamenii, am aflat că patronul, care tocmai redeschisese localul, lăsa pe oricine să mănânce pe gratis. Tipul stătea acolo pe trotuar, iar oamenii îl îmbrățișau și el plângea. Un ins scund, uscățiv și smead la față. Semăna a arab, așa că poate își spusese că, procedând astfel, lumea n-ar mai fi tentată să îl omoare.

– Intră, prietene, îmi zise tipul, când mă surprinse holbându-mă pe geam la oamenii care stăteau la mese. De paisprezece ani am restaurantul aici. Aceștia sunt vecinii mei. Aș face orice pentru ei. Tu, tu ești fratele meu, pari flămând, nu există nici un loc unde să te așezi acum, dar îți aduc eu, așteaptă aici.

¹ *Kumbaya* (*Come by Here – Vino pe-aici*), cântec de negro spi-ritual, din 1920, simbolizând invocarea ajutorului divin

Eram lihnit, ce-i drept. Însă toată scena aceea mi s-a părut cumplit de sinistru, așa că atunci când patro-nul a intrat în bucătărie, am șters-o de-acolo și am tot mers fără oprire până am ajuns înapoi în aparta-mentul meu.

Nu aveam mai nimic de mâncare în casă. Dar nici chef nu aveam să ies iarăși în oraș. Mi-ajungea cât umblasem pe jos toată ziua. În congelator, am găsit o caserolă cu o mâncare de pui semipreparată și am băgat-o la cuptor. Cumpăr de obicei patru sau cinci astfel de cine congelate, ca să le am pentru situații de urgență, chipurile, dar le mănânc pe toate cam în două săptămâni. În continuare, nici un mesaj despre servi-ciu pentru a doua zi. Am sunat la laborator, am prins linia liberă, însă nu a răspuns nimeni. La TV, nimic decât știri. Nu mai mi-era foame, însă mă simțeam încă agitat. Cred că „agitat“ ar fi o manieră politicoasă de a pune problema. Aveam neapărat nevoie să mă destind cumva.

Există o problemă cu pornografia: dacă devii prea împătimit, cum eram eu probabil, atunci calitatea începe să conteze enorm. Când ești puștan, te uiți la niște chestii și de fapt nici nu are importanță ce vezi – e aceeași chestie, fiindcă vezi treburi pe care nu le-ai mai văzut niciodată înainte, până și catalogul cu lenjerie intimă de la Victoria's Secret te aranjează de minune, fir-ar să fie. Dar apoi pe măsură ce crești, devii mai pretentios. Și începi să remarci diverse ches-tii. Bunăoară, unul ca mine ajunge să se frământa în ce măsură lucrurile acelea par reale: adică, știi că nimic de-acolo nu e de fapt real, însă reușești totuși să intri